

Удосконалення моделі системи управління якістю продукції на підприємстві

Григорців Михайло Володимирович

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки і права

Національного університету харчових технологій

Проблеми з управління якістю продукції існували на всіх етапах розвитку суспільства і виробництва. Протягом тисячоліть люди вдосконалювали досвід у сфері управління якістю. Це – одне із складних завдань для виробника, яке він вирішує під час виготовлення продукції.

Вивчення теорії та практики з управління якістю продукції на вітчизняних і зарубіжних підприємствах дозволяє створювати найбільш ефективне управління якістю продукції, можливе шляхом практичного створення систем управління якістю на основі її проектування і розробки відповідних методів управління та методичних підходів до її формування, бізнес-процесів, факторів впливу на якість виробів.

Сьогодні аналіз та дослідження ключових аспектів ринку й напрямок розвитку сучасного управління якістю продукції на підприємствах має важливе функціональне значення, що можливе внаслідок розробки, впровадження та побудови сучасних ефективних систем управління якістю продукції. Вирішення цих питань можливе внаслідок поєднання складових елементів системи для забезпечення її продуктивного функціонування. Тому варто увагу зосередити на сукупності методичних прийомів та способів формування системи управління якості продукції, що здійснюється внаслідок реалізації функцій управління якістю, бізнес-процесів та встановлення структури системи управління, її внутрішніх та зовнішніх зв'язків і взаємодії з іншими системами.

Зауважимо, що системи управління якістю мають специфічні особливості, які відрізняють їх від інших систем управління. Основною відмінністю її є те, що їх створюють не для виконання окремих функцій, а для вирішення комплексу завдань, пов'язаних з виконанням контрольних-аналітичних, соціально-економічних, правових та інших дій. Через це велике значення в управлінні якістю продукції посідає комплексний підхід, що охоплює не тільки функції управління якістю, але і міжфункціональні проблеми, пов'язані з якістю технічної документації, матеріальним та моральним стимулюванням, правовим регулюванням якості.

Формування моделі системи управління якістю дозволить об'єднати спеціалістів різних підрозділів у єдину систему, яка буде економічною з точки зору витрат на неї, на противагу створенню для цих функцій окремого підрозділу. При цьому основним підрозділом у такій системі повинна залишатися служба якості. У зв'язку з цим пропонується, на основі накопиченого досвіду, вдосконалити модель системи управління якістю продукції, зорієнтовану на традиційні об'єкти управління, бізнес-процеси, організаційно-економічними засадами управління якістю продукції та інвестиційно-інноваційною моделлю розвитку.

Запропонована вдосконалена модель формування системи управління якістю продукції передбачає виділити шість системних елементи, для забезпечення необхідного рівня якості.

1. Основними функціями управління якістю є: аналіз ринку та встановлення цілей, прогнозування, планування й організація, облік, аналіз якості, оцінка якості продукції, контроль, регулювання, координація якості, стимулювання та мотивація.

2. Як рівні управління пропонуємо робоче місце, цех, підприємство, група підприємств (корпорація), регіон (галузь).

3. Організаційно-економічні фактори, що виступають об'єктами управління і визначаються на основі аналізу рівня дефектності та причин браку. Виділяємо такі основні фактори, що впливають на якість продукції і

потребують першочергового регулювання: рівень матеріально-технічної бази, якість роботи персоналу, рівень організації виробництва, якість сировини, рівень контролю якості.

4. Бізнес-процес є важливим елементом, що відображає системний підхід до управління якістю. Для його реалізації необхідно виділити: основні (відповідно до етапів життєвого циклу продукції); допоміжні (додаткові); організаційні (процеси управління).

5. Праця, засоби праці, предмети праці й технологічні процеси в запропонованій моделі розглядаються як традиційні об'єкти управління, а їхній високий рівень забезпечує досягнення необхідного рівня якості продукції.

6. Організаційно-економічні засади управління якістю продукції на підприємствах під якими пропонуємо розуміти дії організаційного й економічного характеру, зорієнтовані на вимоги інвестиційно-інноваційної моделі розвитку, внаслідок яких буде забезпечуватися підвищення ефективності галузевих підприємств [2, с. 54-55].

Якість продукції безпосередньо залежить від кваліфікації, ступеня професійної майстерності працівників, їх ставлення до роботи, що виконується, дотримання трудової й технологічної дисципліни, а також від предметів праці, до яких можна віднести сировину, матеріали із яких виготовляється продукція, від надійності, безперервності роботи обладнання, тобто від виконання всіх організаційних та економічних засад [6, с. 62-64].

Запропонована система направлена комплексно діяти на всі елементи та фактори, що впливають на якість виробів. Вона повинна бути гнучкою при вирішенні різних завдань і стійкою під час вирішення питань в процесі управління, а також забезпечувати тісний зв'язок потреб споживачів до якості продукції з господарсько-виробничою діяльністю підприємства, за допомогою організаційно-розпорядчих, економічних, правових та інших методів управління [5. с. 54-56].

Запропонована модель формування системи управління якістю продукції за своєю структурою і функціями відповідає принципам системного та

процесного підходів, забезпечує комплексність у питаннях створення й удосконалення якості. Вона охоплює всі об'єкти управління: працю, засоби праці та предмети праці, технологічні процеси.

Отже, модель формування системи управління якістю продукції забезпечує тісний зв'язок і взаємодію її елементів на всіх рівнях управління.

Ефективне управління якістю продукції – це гарант високої якості продукції, що, як бачимо, є доказом упродовж вже значного проміжку часу, що підтверджено споживачами [1, с. 45-48, 3, с. 57-59, 4, с. 66-68, 7, с. 20-22, 8, с. 123-131].

Список використаних джерел:

1. Барабанов В.В. Проблеми підвищення якості і конкурентоспроможності продукції в сучасних умовах / В.В.Барабанов // Довідник. Інженерний журнал. – 2008. – № 4. – С. 45-48.
2. Векслер Э.М. Применение методов Тагучи в задачах менеджмента качества – отечественный и зарубежный опыт / Э.М. Векслер // Хлебопекарское и кондитерское Дело. – 2007. – №3. – С. 54-55.
3. Ганькевич Т.В. Внутренний аудит интегрированных систем менеджмента / Т.В. Ганькевич, В.А. Ягодзинський// Хлебопекарское и кондитерское Дело. – 2008. – №2. – С. 57-59.
4. Глічев А.В. Подвоєння ВВП та фактор якості / А.В. Глічев // Стандарт і якість. 2007. – №5. – 66-68 с.
5. Кабаков Ю.Б. Розробляємо і впроваджуємо СМЯ: крок за кроком / Ю.Б. Кабаков // Хлебопекарское и кондитерское Дело, 2007. – №5. – С. 54-56.
6. Кочетов В.В. Методи оцінки конкурентоспроможності продукції і виробництва / В.В. Кочетов // Стандарти і якість. 2007. – № 7. – С. 62-64.
7. Федотов Л. В. Інтеграція і стандартизація процесно – орієнтованих систем менеджменту / Л.В. Федотов, Ю.А. Малевинський // Методи менеджменту якості. – 2005. – № 12. – С. 20 – 22.

8. Юшин С.О. Міра інноватизації та стандартизації як ознака системності аграрної політики / С.О. Юшин // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. – К.: КНЕУ, 2009. – С.123-131.